

Psychologia sądowa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Psychologia sądowa
Kod przedmiotu	12.2-WP-PEDD-PSS-W_pNadGenIUDEZ
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Resocjalizacja z terapią specjalistyczną
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psychologii sądowej i penitencjarnej. Rozwijanie wiedzy z zakresu psychologicznych aspektów pracy sądowniczej i więziennictwa. Poznanie głównych teorii przestępczości. Umiejętność charakteryzowania antyspołecznego zaburzenia osobowości oraz określenia przyczyn i metod leczenia, a także możliwości zapobiegania przestępczości

Wymagania wstępne

Wiedza z podstaw psychologii

Zakres tematyczny

- Przedmiot psychologii sądowej i penitencjarnej, podstawowe definicje: zachowania aspołeczne, zachowania antyspołeczne, wiktywność, wiktyfikacja, ofiara, obszary i kierunki badań i praktyki.
- Agresja i przemoc w ujęciu psychologicznym. Geneza zachowań aspołecznych. Socjalizacja: sposoby rozumienia socjalizacji, podstawowe elementy socjalizacji, mechanizmy socjalizacji, zaburzenia procesu socjalizacji. Psychologiczne koncepcje przestępczości.
- Psychologia zeznań świadków.
- Sprawcy zabójstw: czynniki kryminogenne, uwarunkowania osobowościowe i sytuacyjne zabójstw, charakterystyka sprawców zabójstw (wyznaczniki biologiczne, funkcjonowanie poznawcze, cechy nieprawidłowej osobowości, typologia zabójców, motywacja u sprawców zabójstw)
- Przestępcy seksualni: charakterystyka, typologia, mechanizmy przestępstwa, cykl dewiacyjny, czynniki recydywy, nieletni sprawcy przestępstw
- Opiniowanie psychologiczno-sądowe w sprawach karnych, rodzinnych i cywilnych
- Przemoc domowa: charakterystyka, uwarunkowania, mechanizmy konsekwencje
- Problemy krzywdzenia dzieci- formy i skutki emocjonalnego krzywdzenia, fizyczne znęcanie się nad dziećmi, seksualne wykorzystywanie, problemy badań psychologicznych.
- Psychologia przesłuchania. Specyfika zeznań dzieci. Przygotowanie dziecka do zeznań w sądzie
- Kazirodztwo: charakterystyka, mechanizmy, konsekwencje
- Rola psychologa w procesie karnym - opiniowanie w sprawach dorosłych sprawców przestępstw
- Psychopatologia a zachowania przestępcze, epigenetyka zaburzeń, profilowanie psychologiczne sprawców zabójstw.
- Zachowania przestępcze nieletnich: uwarunkowania, mechanizmy, czynniki ryzyka, zaburzenia psychiczne nieletnich, recydywa.
- Psychologia penitencjarna, pomoc sprawcom i ofiarom przestępstw.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi wyjaśnić biologiczne, psychologiczne, społeczne, filozoficzne podstawy zachowań aspołecznych i antyspołecznych; definiuje istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, adaptacji i niedostosowania, normy i patologii; rozumie istotę więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowości istotnych z punktu widzenia psychologii sądowej	K_W11	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - odpowiedź ustna	Wykład

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student obserwuje, wyszukuje i przetwarza informacji na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury, przy użyciu różnych źródeł oraz interpretuje z punktu widzenia problemów psychologii sądowej	• K_U01	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład
Student definiuje istotę różnych środowiska wychowawczych, ich wpływu na zachowania agresywne i powstawanie przestępczości, ich specyfikę i procesy w nich zachodzących w odniesieniu do funkcjonowania sprawcy i ofiary	• K_W13	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład
Student wykorzystuje i integruje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii sądowej w celu analizowania i interpretowania z złożonych problemów terapeutycznych, wychowawczych, opiekuńczych, resocjalizacyjnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań	• K_U02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład
Student potrafi posługiwać złożonymi ujęciami teoretycznymi z zakresu psychologii sądowej w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji kryminologicznych oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do pracy ze sprawcą i ofiarą przestępstwa	• K_U03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład
Student potrafi scharakteryzować funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości (na etapie przygotowawczym, sądowym i penitencjarnym)z perspektywy psychologii sądowej	• K_W10	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca pisemna	• Wykład
Student jest świadomy poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	• K_K01	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład
Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pomocowych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej	• K_K03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład
Student potrafi wytłumaczyć zastosowanie psychologii sądowej dla potrzeb resocjalizacji	• K_W17	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna	• Wykład

Warunki zaliczenia

Wykłady z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest kolokwium zaliczeniowe lub praca pisemna.

Literatura podstawowa

1. Akerman M. (2005). Podstawy psychologii sądowej. Gdańsk: GWP.
2. Beisert M.(2004) Kazirodztwo Wyd. Scholar
3. Ciosek M. (2003). Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa: Lexinexis.
4. Krahe B., (2006). Agresja. Gdańsk: GWP.
5. Memon, A., Vrij, A., Bull, R. (2003). Prawo i psychologia. Gdańsk: GWP.
6. Poznaniak W.(2005) Psychologia sądowa-wybrane zagadnienia. W: H. Sęk(red)Psychologia kliniczna GWP

Literatura uzupełniająca

1. Buss. D. (2007). Morderca za ścianą. Gdańsk: GWP
2. Giannangelo S. (2007). Psychopatologia seryjnego morderstwa. Poznań: Wydawnictwo JPTQ.
3. Gierowski J., (2010) Psychologia w postępowaniu karnym
4. Gruza E., (2011) Psychologia sądowa dla prawników
5. Hare, R. (2007). Psychopaci są wśród nas. Kraków: Wydawnictwo Znak.
6. MacFarlane K., Feldmeth J.R. (2002). Przesłuchanie i diagnoza małego dziecka. Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa
7. Majchrzak Z., (2003). Nieletni, młodociani, dorośli zabójcy i mordercy.
8. Osobowość przestępcy a proces resocjalizacji (2005). Pod red. J.Świtka, M.Kuć, I.Niewiadomska, Lublin: Wydawnictwo KUL.
9. Pospiszył. K. (2000). Psychopatia. Warszawa: Wydawnictwo Żak

Uwagi

